

Opetusministeri Ulf Sundqvistin puhe pohjoismaisten kauppakorkeakoulujen ylioppilaskuntien seminaarin avajaisissa Helsingissä 14.4.1972 klo 17.30.

LYHENNELMÄ

KAUPALLISEN KOULUTUKSEN TAVOITTEISTA JA RAKENTEISTA

Kun ryhdymme määrittelemään kaupallisen korkeakoulutuksen tavoitteita, meidän pitäisi purkaa yhteiskunta- ja koulutuspoliittisten yhteyksien ja kytkentöjen vyyhti. Meidän pitäisi johtaa kaupallisen koulutuksen tavoitteet perimmältään yhteiskuntapolitiikan tavoitteista käsin.

Kaupallisen koulutuksen tavoitteiden määrittely ei näin ollen ole mikään itsestäänselvyys. Pikemminkin päin vastoin, sillä yhteiskuntapolitiikan tavoitteetkaan eivät ole mitään itsestäänselvyksiä, vaan niistä on varsin vaikea päästä yksimielisyyteen.

Suomalaisia kauppakorkeakouluja koskevassa lainsäädännössä on kauppakorkeakoulujen tavoitteeksi ja tehtäväksi määrätty "kehittää maan nuorisoa kykeneväksi talouselämän palvelukseen". Uskon, että kauppakorkeakoulut ovat tämän tehtävän täyttäneet tyydyttävällä, miksei kiitettävällä tavalla. Onhan tämän tavoitteen toteuttamista tuettu monilla organisaatorisilla siteillä ja ratkaisuilla. Kauppakorkeakoulut ovat aivan viime vuosiin saakka olleet opetusministeriön johtaman opetushallinnon ulkopuolella, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnon alaisuudessa. Kauppakorkeakoulut ovat yksityisen talouselämän omistamia oppilaitoksia. Kauppakorkeakoulujen hallintoelimissä istuvat talouselämän edustajat johtamassa koulutusta haluamaansa suuntaan.

Mielestäni mainittu kauppakorkeakoulujen tehtävämäärittely on täysin riittämätön ja suorastaan väärä tavoite korkeamalle kaupalliselle koulutukselle. Korkeampi koulutus ja tutkimus ovat luonteeltaan yhteiskunnallisia. Niiden tehtävänä ei voi olla kenenkään yksityisen edun palveleminen. Talous-

elämän sijasta korkeamman kaupallisen koulutuksen ja tutkimuksen pitäisi palvella koko yhteiskuntaa.

Kansanvaltaiset koulutus- ja yhteiskuntapoliittiset tavoitteet sekä tuotantovoimien kehitys edellyttävät muutoksia nykyisen kaupallisen koulutuksen tehtävän- ja tavoitteenasettelussa. Uusien tehtävien ja tavoitteiden toteuttaminen ei nähdäkseni ole mahdollista nykyisen korkeamman kaupallisen koulutuksen rakenteen puitteissa. Siksi tarvitaan erilliskorkeakoulujärjestelmän uudistamista, korkeakoulujen omistussuhteiden muutosta, korkeakoulujen sisäisen hallinnon kansanvaltaistamista ja tutkintojärjestelmien yhtenäistämistä koko korkeakoululaitoksen tasolla.

Talouselämän kansanvaltaistamisen kannalta ei ole yhdenmukaista, minkälaista taloudellista koulutusta ja tutkimusta kauppakorkeakouluissa harjoitetaan ja kuinka niiden hallinto järjestetään. Kansanvaltaisten yhteiskunta- ja koulutuspoliittisten tavoitteiden toteuttaminen näyttää edellyttävän korkeamman taloudellisen koulutuksen tehtävien ja tavoitteiden syvällistä uudelleenarviointia.